

Fredagen den 8 Maj 1874.

Kammaren sammanträdde kl. $\frac{1}{2}$ 3 e. m.

Justerades protokollet för den 27 sistlidne April.

Herr Statsrådet Wennerberg: Sedan jag under gårdagens lopp fått emottaga en skriftlig uppfattning af det yttrande, som Herr Grefve Hamilton för ett par dagar sedan här fällde med anledning af ett mitt anförande i Andra Kammaren rörande ett anslag till Vitterhets-historie- och antiqvitets-akademien, så anhåller jag nu vördsamt att få afgifva svar på detta yttrande.

Herr Grefven framhåller till en början hvad som för honom utgjort anledningen dertill, att han vid nämnda tillfälle begärt ordet, och nämner, att detta varit ett anförande af mig vid frågans behandling i Andra Kammaren, uti hvilket jag sagt, att jag begärt ordet, icke så mycket på grund af hvad som förefallit under diskussionen inom Andra Kammaren som icke fastmer på grund deraf, att det blifvit mig berättadt, att i Första Kammaren yttrats, "att Kongl. Maj:t antingen icke pröfvat denna sak eller ock pröfvat den med mindre omsorgsfullhet." Herr Grefven visar i det följande, att så icke varit förhållandet, att inom denna Kammare intet sådant af honom eller någon annan blifvit yttradt, och säger bland annat: "för att ådaga-lägga att jag icke fällt ett sådant yttrande, kan jag åberopa mitt anförande, sådant det blifvit af stenograferna uppfattadt." Vidare yttrar Herr Grefven, att han endast begärt en upplysning af Stats-Utskottets ledamöter, huru de kunnat känna, att saken blifvit inför Kongl. Maj:t föredragen, och "att detta naturligtvis vore något helt annat, än att säga, att en föredragning *icke* egt rum". Ytterligare säger Herr Grefven, att han till och med "gått så långt, att han begått ett misstag för att bevisa att föredragningen verkligen skett," och slutligen, att, på grund af hvad han sålunda anført, hela den misstanke, som möjligen hos mig uppstått, befunnes vara "alldeles ogrundad."

Det hade för mig varit en synnerlig tillfredsställelse, om jag vid detta tillfälle kunnat få erkänna, att min misstanke varit alldeles ogrundad

ogrundad. Oaktadt, som hvar och en vet, det just icke är med en angenäm känsla, som man erkänner ett misstag, i synnerhet om det är offentlig begänget, så hade det dock icke för mig varit till den grad motbjudande, att jag icke i detta fall gerna skulle gjort det; men — jag kan det verkligen icke.

Jag har här den ärade talarens första yttrande, som är af honom justeradt; och uti detta heter det — beträffande Utskottets hemställan om afslag å motionen på den grund, att frågan allaredan varit af Kongl. Maj:t pröfvad och der icke vunnit önskad afseende, — "Jag får med afseende derpå uppmana Utskottets ledamöter att ur Kongl. Maj:ts proposition eller det statsråds-protokoll, som är densamma bifogad, framlägga något bevis derpå, att saken varit inför Kongl. Maj:t föredragen; än mindre tror jag, att man der skall kunna uppleta de skäl, som hos Kongl. Maj:t gjort sig gällande för afslag å Akademiens framställning." Vidare säges i samma anförande: "Det enda som kan gifva anledning att förmoda, det Akademiens skrifvelse kommit chefen för Ecklesiastik-departementet tillhanda, är att han tillstyrkt Kongl. Maj:t att föreslå Riksdagen den i Akademiens skrifvelse jemväl ifrågasatta förhöjning i lönen för dess vaktmästare." Hvad nu detta sista beträffar, så har Herr Grefven i sitt senare anförande redan sjelf förklarar detsamma vara ett misstag. Hvad åter det förra angår, att ingenting skulle för Utskottet hafva varit känt, hvaraf detsamma kunnat veta, att saken varit föredragen, så får jag påminna derom, att bland de handlingar, som åtföljt Kongl. Maj:ts proposition till Utskottet, fanns äfven den, som rörde Vitterhets-, historie- och antiqvitets-akademiens begäran, samt att på densamma står den å föredragna mål vanliga anteckningen af protokollissekreteraren: "1874 den 9 Jan. anm. inför Kongl. Maj:t." Stats-Utskottet var således icke ovetande om, att hela detta ärende blifvit inför Kongl. Maj:t föredraget, och hade alltså, såsom jag sedermera skall an hålla att närmare få utveckla, fullgiltiga skäl att icke lemna sitt tillstyrkande till den af motionären gjorda begäran.

Men, kan man ju säga — såsom ock Herr Grefven uti sitt senare yttrande gjort — det har icke blifvit sagdt, att ärendet icke blifvit föredraget; det har blott påståtts, att uti Kongl. Maj:ts proposition eller i statsråds-protokollet synes icke något, som gifver anledning att förmoda, att denna Akademiens begäran ens varit för Ecklesiastik-departementets chef känd. Detta påstående förvånar mig dock mycket, ty uti 55:te punkten af Kongl. Maj:ts nådiga proposition angående åttonde hufvudtiteln heter det rörande de begärda extra anslagen till Vitterhets-, historie- och antiqvitets-akademien: "så får jag, *med anledning af Akademiens i ämnet gjorda framställning, tillstyrka*" m. m. de särskilda anslag, som derefter följa. Ej heller torde det vara för de flesta af denna Kammares ledamöter obekant, att den Kongl. propositionen rörande statsregleringen icke upptager andra ärenden än dem, som vunnit Kongl. Maj:ts bifall, samt att således de öfriga, som dock samma dag föredragits, icke belasta det protokoll, som meddelas Riksdagen. Jag vågar icke yttra mig om, huru länge denna sed varit bruklig, men jag skulle tro, att den varit det långt före min tid såsom departementschef.

När man säger så: jag har icke betviflat, att ärendet blifvit inför Kongl. Maj:t föredraget, jag har icke heller ifrågasatt giltigheten af de skäl, som för ett afslag från Kongl. Maj:ts sida möjligen hafva förekommit, utan jag har blott frågat Stats-Utskottet, huru *det* kunde känna allt detta, så torde hvar och en inse, att *frågan* visserligen är ställd till en annan än departementschefen, men att *svaret* dock fordras af honom och icke af Stats-Utskottets ledamöter. Det var icke Stats-Utskottets ledamöter, som sväfvade i ovisshet, huruvida ärendet varit föredraget eller ej, det var icke den ärade motionären, hvilken i sin motion anför, att saken icke vunnit Kongl. Maj:ts bifall, det var icke heller interpellanten, ty han säger sig hafva full visshet om, att föredragningen verkligen egt rum, utan det var möjligtvis en större eller mindre del af denna Kammares ledamöter. Var det nu majoriteten, som på grund af sjelfva ifrågasättandet trodde, att ärendet icke blifvit föredraget, och som måhända äfven fick anledning att betvifla giltigheten af det afstyrkande, som från departementschefen utgått, så undrar jag icke på, att det af motionären begärda anslaget här blef utan vidare pröfning bifallet.

Herr Grefve Hamilton säger, att departementschefen sökt ådaga-lägga den noggrannhet, hvarmed ärendet blifvit af honom pröfvadt, och förmäler sig vilja visa, att han dock pröfvat saken med en ännu större noggrannhet. Dervid anför Herr Grefven till en början ungefär detsamma, som jag yttrat uti Andra Kammaran angående tryckningskassans ställning från år 1869; men derpå går Herr Grefven ett år längre fram och säger, att, hvad beträffar uppgiften för 1873, så är det visserligen riktigt, att behållningen *till* detta år utgjorde 399 R:dr, "men att en behållning för detta år uppstod eller kunde uppstå, är så mycket mindre riktigt, som genom en af Akademiens sekreterare underskrifven och sedermera tryckt handling ådagaläggas, att vid 1873 års slut förefanns en brist af icke mindre än 2,001 R:dr 87 öre, i stället för den behållning, som af Herr Departementschefen förespeglats." Mitt påstående skulle alltså vara "så mycket mindre riktigt", som genom en några månader *efter* föredragningen utdelad skrift ådagaläggas, att vid 1873 års slut förefanns ett minus, hvarom de officiella handlingarne från Akademien icke hafva det ringaste att förmäla, och hvarpå det alltså för mig varit alldeles omöjligt att vända Kongl. Maj:ts uppmärksamhet! Denna senare så kallade handling, hvars riktighet jag icke betviflar, men som i alla fall tager sig något besynnerlig ut, vinner icke i klarhet genom hvad som vidare yttras: "Akademien kunde tillåta detta att ske, emedan man var förvissad om att kunna betäcka bristen, dels med innevarande års anslag och dels med hvad som kunde inflyta genom försäljning af de tryckta skrifterna." Om man härom varit viss, så hade man väl också bort låta denna visshet blifva känd för den, som hade att inför Kongl. Maj:t föredraga Akademiens angelägenheter. I Akademiens skrifvelse står dock endast uti allmännare ordalag omtaladt behovet af ökade anslag; och om den icke officiella uppgiften, hvilken, som jag hört sägas, lärer blifvit tryckt utdelad i Kamrarne, har jag mig ingenting haft bekant, och har icke heller blifvit satt i tillfälle att hafva det. Jag betviflar också, att Akademien kände det deri omförmälda för-

hållandet vid den tid, då hon ingick till Kongl. Maj:t med sin skrifvelse, ty jag är fullt öfvertygad om, att Akademien i sådant fall anmält detsamma.

”Det vigtigaste”, säger Herr Grefven, ”i Herr Statsrådets yttrande, och som för Akademien måste vara angelägnast att det något belyses, är den uppgift, som blifvit lemnad, och som utan tvifvel både kunde och borde verka ganska kraftigt på Andra Kammarens mening, då Herr Statsrådet yttrade, att vid granskningen af Akademiens räkenskaper har det emellertid befunnits att af det ifrågavarande anslaget uppgifter blifvit bestridda, hvilka såsom t. ex. arvoden åt författare af originalafhandlingar och för ett och annat ändamål, jag lemnar derhän, huruvida de rätteligen af samma anslag hade bort bekostas”. Hvad beträffar det, som här står om ”ett och annat ändamål”, så är det väl klart för hvar och en, som verkligen vill hafva en mening i uttrycket, att här fattas ett ord, nemligen ordet *dylikt*, ty att en utgift skall utgå för ”ett och annat ändamål” är i sig själf gifvet. Här borde således hafva stått ”arvoden åt författare af originalafhandlingar och för ett och annat dylikt ändamål”.

Angående dessa författararvoden åter, anser Herr Grefven det vara alltför strängt af departementschefen att fordra, att icke tryckningskostnaderna skulle till sådana utgifter få användas. Om man emellertid tänker närmare på saken, så kan väl detta icke anses vara så särdeles strängt. Få nemligen anslagen användas till annat ändamål, än det, hvartill de äro gifna, så blir det mycket svårt att bestämman den gräns, hvarest detta friare begagnande skall upphöra. Då nu, såsom under de sistlidna två åren, omkring 500 R:dr årligen utdelats i författararvoden, d. v. s. ungefär halfta tryckningsanslaget för detta ändamål årligen medtagits, så torde det vara temligen tydligt, att om man har rättighet att dela ut hälften af anslaget till ett ändamål, hvarför det icke är gifvet, så finnes intet hinder för, att en annan gång utdela två tredjedelar och ännu en annan gång måhända hela anslagsbeloppet, hvarigenom således tryckningskostnaderna påtagligen skola blifva tillräckliga. Jag måste således hålla på den åsigt, att tryckningsanslaget, såsom äfven lärer vara fallet i Vetenskapsakademien, icke må användas till författarhonorarier.

Herr Grefven yttrar i sammanhang med försäkringen om den noggrannhet, som han anser sig hafva begagnat vid granskningen af detta ärende, slutligen följande ord: ”och jag döljer icke min öfvertygelse att, ifall Herr Statsrådet för Kongl. Maj:t framställt de fakta, hvarom jag nu ber att få lemna upplysning, så hade utslaget förmodligen blifvit ett annat”. De fakta, om hvilka här talas, äro de jag nu i korthet berört, och som Kammaren af Herr Grefvens anförande känner. Dessa nu anförda ord äro onekligen stränga, och jag tror, att den lindrigaste tolkning, som åt dem kan gifvas, är, att saken icke blifvit af vederbörande departementschef så behandlad, som önskligt varit. Jag ber, med anledning häraf att få hänvisa till den handling, på hvilken hela ärendet ytterst beror, nemligen Vitterhets-, historie- och antiqvitets-akademiens under den 15 November 1873 till Kongl. Maj:t inlemnade begäran om ordinarie och extra anslag till Akademien för år 1875. Beträffande det nu mycket omtalade anslaget

till tryckningskostnader samt ett i nära sammanhang dermed stående anslag till planscher, om hvilket jag äfven anhåller att få nämna något, ehuru det egentligen här icke är i fråga, så säger Akademien, sedan den omnämnt, huru anslaget synes blifva allt mer och mer otillräckligt, och talat om behovet af detsammans ökande, följande ord: "Akademien tillåter sig derföre underdånigst föreslå, att det inbesparade tjenstemansarvodets hela belopp, 1,000 R:dr, måtte anvisas till förstärkande af tryckningsanslaget, och detta sålunda för året upptagas till 2,000 R:dr", och angående anslaget till planschverk: "Akademien hemställer underdånigst, att extra anslaget till planschverk måtte bibehållas till det nuvarande beloppet 2,000 R:dr. Skulle åter någon höjning af tryckningsanslaget icke beviljas, nödgas Akademien anhålla, att extra anslaget till planschverk måtte höjas till 3,000 R:dr". I detta anslag begäres således icke någon tillökning, i annat fall än att Kongl. Maj:t icke medgifver någon förhöjning uti tryckningsanslaget; och angående detta sätter Akademien icke ens i fråga, att Kongl. Maj:t skall ingå till Riksdagen med någon begäran, emedan till Kongl. Maj:ts disposition står ett belopp af 1,000 R:dr, som under år 1875 kan begagnas för ändamålet, och hvilken summa Akademien anser derför tillräcklig. Denna besparing af 1,000 R:dr, som uppkommit genom indragning af en amanuensbefattning, har redan under detta år af Kongl. Maj:t till en del disponerats för Akademiens tryckningsomkostnader. Hvad skäl hade väl nu Kongl. Maj:t att hos Riksdagen begära 1,000 R:drs förhöjning uti ett anslag, som Kongl. Maj:t kunde med under händer varande disponibla medel uppbringa till samma belopp, som ansågs behöfligt?

Jag tror, att om Herr Grefven, som med större noggrannhet än departementschefen anser sig hafva granskat handlingarne rörande denna fråga, för Kammaren upplyst om *detta* förhållande, Kammarens beslut icke skulle hafva afvikit från det, hvartill Stats-Utskottet kommit.

Grefve Hamilton, Henning: Det svar, Herr Chefen för Ecclesiastik-departementet afgifvit på min under ett föregående plenum gjorda framställning, föranleder mig naturligtvis att yttra, huruvida jag verkligen finner, att mina anmärkningar blifvit vederlagda eller icke. Hvad först angår tolkningen af mina här yttrade ord, ställda till Stats-Utskottet, så anser jag för min del ingen annan än jag själf vara berättigad att gifva denna tolkning, så snart den fullt öfverensstämmer med ordalagen. Jag ställde min fråga till Stats-Utskottet, och hade dess ledamöter verkligen kunnat besvara densamma, så vet jag intet skäl, hvarföre ej ett sådant svar blifvit lemnadt, hvarigenom frågan inom Kammaren varit klar. Hade jag åter velat påstå, att saken icke blifvit inför Kongl. Maj:t föredragen, skulle jag för ett sådant påstående haft bevis, och jag hade då ingalunda tvekat att helt oförbehållsamt uttala min mening. Kammarens ledamöter torde från föregående tillfällen känna, att jag i sådant fall icke följer hvad jag tänker. Beträffande den andra frågan, eller huruvida författararvodena skulle kunna inräknas uti tryckningsanslaget, och huruvida således Herr Statsrådets mening i det fallet, sådan den uttrycktes i

Andra Kammaren, är riktig, ber jag att få upplysa, att de medel, som influtit genom försäljning af Akademiens tryckta skrifter under loppet af de senare åren, öfverskridit de belopp, hvarmed arvoden blifvit utdelade åt amanuenserna. Under sådana omständigheter kan man väl icke betvifla, att Akademien varit fullt berättigad att af tryckningskostnadsanslaget, förökadt med hvad som influtit för de tryckta skrifterna, godtgöra dem, som författat dessa skrifter. De ifrågavarande beloppen ställa sig så, att åren 1867 till 1873, under hvilken tid Akademiens tidskrift och månadsblad varit utgifna, har försäljningssumman för skrifterna uppgått till 3,215 R:dr 1 öre, hvaraf författare- och korrekturläsararvoden blifvit bestridda med ett belopp af 2,383 R:dr 49 öre, hvadan således verkligen en summa af 1,031 R:dr 52 öre åtgått till egentliga tryckningskostnader utöfver statsanslaget. Jag tror alltså icke, att det varit ett skäl till afslag å Akademiens framställning, att den använt någon del af de för de tryckta skrifterna influtna medel äfven till författararvoden åt personer, hvilkas löner icke tillåta dem att arbeta utan någon särskild inkomst, och hvilka dessutom för sitt författarskap i Akademien hafva en så obetydlig ersättning, som 22 R:dr för tryckt ark och 8 R:dr för korrekturläsning, under det man annars lätt förtjenar 50 R:dr per ark. Den anmärkning, som blifvit gjord mot författararvodenas betalning af tryckningsanslaget, tror jag således för min del icke vara befogad, äfven för den händelse Akademien icke hade rättighet att medlen för ändamålet disponera. Om Herr Statsrådets yttrande blifvit i någon mån af protokollisten oriktigt uppfattadt, och ett ord derigenom blifvit uteglömdt, så är det icke mitt fel, och jag har ej kunnat derefter döma.

Innan sjelfva saken framställdes inför Kongl. Maj:t, är det ganska naturligt, att Herr Departementschefen icke kunde veta, huru 1873 års räkenskaper skulle slå sig ut, och deröfver har jag icke klagat, men jag har anmärkt, att då Herr Departementschefen särskildt betonat, att anslaget äfven för 1873 borde vara tillräckligt, så hade denna förmodan icke visat sig riktig, liksom jag icke heller kunnat utfinna anledningen, hvarpå den blifvit grundad. Herr Statsrådet har egentligen motiverat sitt yttrande med anslagets tillräcklighet under några föregående år, men att, äfven om anslaget icke under flera föregående år varit tillräckligt, utslaget förmodligen blifvit detsamma, har jag någon anledning att tro; jag tvekar icke att uttala den, och gör det så mycket hellre, som Herr Statsrådet är här närvarande. Akademien begärde nemligen tillökning äfven uti ett annat anslag, nemligen det till bokinköp. Detta utgör 750 R:dr, hvilket belopp, enligt Akademiens framställning, borde ökas till 1,200 R:dr. Detta anslag har under loppet af flera år lemnat en allt större brist, hvilken år 1867 utgjorde 1,030 R:dr, år 1868 något minskades, men sedermera så stigit, att den nu utgör öfver 2,000 R:dr. Om den omständigheten, att ett anslag visat sig otillräckligt, hade varit nog för departementschefen att föreslå en förhöjning deruti, skulle naturligtvis Akademiens begäran i detta hänseende blifvit af departementschefen tillstyrkt. Sjelfva det motiv, på hvilket departementschefen

stödjer sig, synes mig således åtminstone icke vara af honom konsequent tillämpadt.

Hvad sättet för protokollsföringen vidkommer, kan Kammaren naturligtvis icke hafva någon anledning att diskutera den frågan, ty huru protokollet föres inför Kongl. Maj:t är Konungens och Statsrådets ensak. Jag yttrade emellertid i mitt förra anförande och kan icke undgå att upprepa det, att ett sådant sätt att föra protokoll svårigen kan vara rätt, upplysande för Riksdagen eller Konstitutions-Utskottet. Förut brukade man, då uti ett protokoll förekommo frågor, med hvilka Riksdagen icke hade något att göra, sätta ett transumptionstecken, som utmärkte att något der var uteslutet, men uti de protokoll, som åtfölja Kongl. Maj:ts nädiga proposition om statsverkets tillstånd och behof, finnas inga sådana transumptionstecken, utan man ser allt i en fortlöpande föredragning, efter hvars slut Kongl. Maj:t gifvit sitt bifall till Statsrådets tillstyrkan. Om nu vissa ärenden icke ingå uti denna föredragning, så sker alltså en särskild föredragning för sådana mål, der departementschefen vill afstyrka Konungens bifall till en gjord framställning, och deraf framgår ju, att departementschefen på förhand måste veta, hvilka ärenden, som skola vinna Kongl. Maj:ts bifall.

En sak, som jag förglömt, ber jag nu slutligen att få påpeka, och det är Herr Departementschefens yttrande, att Kongl. Maj:t hade till sin disposition de medel, som Akademien begärt till ökade tryckningskostnader, uti den befintliga besparingen af 1,000 R:dr genom indragningen af en amanuensbefattning, och att, då Akademien åtnöjt sig med detta belopp, någon proposition till Riksdagen icke varit behöflig. Jag ber med anledning deraf att få säga, att hvarken jag, eller, såsom jag tror, Akademien i dess helhet uppfattat saken så, att då en tjänst inom Akademien vore indragen, lönebeloppet skulle vara till Kongl. Maj:ts disposition under ett kommande år såsom 1875. Akademiens mening var blott att uttrycka, det anslaget till Akademien icke behöfde ökas utöfver hvad det förut varit, om nemligen det belopp, som förut på Akademiens stat var uppfördt för en tjänsteman, numera fick uppföras på tryckningsanslaget. Har jag och Akademien härutinnan misstagit oss, så erkänner jag, att vi begått ett fel, men ännu kan jag ej föreställa mig såsom annat än riktigt att, då en tjänst indrages, Akademiens anslag minskas med motsvarande belopp, såvida icke ett annat behof föranleder ett annat användande, hvarvid dock anslaget bör öfverföras till den titel, hvarunder det då rätteligen hör. Jag tror alltså, att den förklaring Herr Departementschefen uti detta hänseende afgifvit, icke varit bevisande, helst han förmodligen icke skulle gjort sig mödan att öfvertyga Andra Kammaren om anslagets obehöflighet, så vida det varit hans afsigt att på en annan väg, än genom Riksdagens bifall till den väckta motionen, bereda Akademien den begärda tillökningen.

Herr Statsrådet Wennerberg: Hvad angår det lämpligaste sättet att föra statsrådsprotokoll, så vågar jag icke inlåta mig i någon tvist derom. Jag tar för alldeles gifvet, att Herr Grefve Hamilton i det fallet besitter insigter, som äro mina ofantligt öfverlägsna,

och det gläder mig att med honom kunna öfverensstämman uti den åsigten, att det der lilla transumtionstecknet, som numera icke begagnas, ej utan en viss befogenhet förr syntes i statsråds-protokollet.

Herr Grefven påpekade, att Kongl. Maj:t skulle hafva afslagit Akademiens begäran om 1,000 R:drs förhöjning uti tryckningskostnadsanslaget. Kongl. Maj:t har så mycket mindre gjort detta, som saken icke varit framställd under den form, att Kongl. Maj:t gerna kunnat komma i tillfälle att gifva ett sådant afslag, enär Akademien själf icke ifrågasatt annat, än att de medel, som förut utgingo till en extra amanuens, och som äro disponibla för 1875, måtte för det ifrågavarande ändamålet begagnas, hvilket af Akademiens nyss upplästa hemställen tydligen framgår. För att emellertid inse det rätta förhållandet härvid, är det nödigt att hafva kännedom om Akademiens framställning i dess helhet. Denna inskränkte sig icke till en obetydlig begäran om tre små anslag, utan omfattade ett högst betydande förslag, som åsyftade en ny såväl ordinarie som extra ordinarie stat för Akademien. Den ordinarie staten, som nu uppgår till något öfver 16,000 R:dr, och den extra staten, som belöper sig till 11,000 R:dr, skulle så förvandlas, att den förra uppginge till 25,000 R:dr och den senare till 7,500 R:dr. Det var dessutom icke fråga blott om anslag till planschverk och tryckningskostnader, utan äfven om anslag till bibliotek, inköp af fynd o. s. v., alltså ett ganska vidtomfattande förslag, hvilket Kongl. Maj:t, i sammanhang med flera andra dylika, enligt nådiga beslutet den 19 December 1873 ansåg, hvad beträffade aflöningen åt embets- och tjenstemännen, böra undergå en en särskild pröfning, hvar efter lämpligast skulle kunna bestämmas den ordinarie såväl som den extraordinarie staten på en gång. Anslaget till de under den senare upptagna och ärligen vexlande behofven är naturligtvis beroende på denna stats storlek; minskas densamma, så uppstår snart, såsom för hvar och en bör vara tydligt, behof af tillökning. Dessa extra utgiftsbehof hafva emellertid icke blifvit af Kongl. Maj:t pröfvade annorlunda för Vitterhets-akademien, än för någon annan institution, och hafva icke heller bort blifva det till följd af det beslut, som Kongl. Maj:t under sistlidne December månad fattat.

Vid sådant förhållande, och då Akademien själf icke begärt något annat, än att för det nu ifrågavarande ändamålet få Kongl. Maj:ts tillstånd att begagna de 1,000 R:dr, som ännu för 1875 stå till Kongl. Maj:ts disposition, så kan jag icke finna annat, än att hvad jag redan yttrat, är för sakens rätta bedömande tillfyllestgörande.

Upplästes och godkändes Stats-Utskottets förslag till Riksdagens underdåniga skrifvelse N:o 42, angående ersättning för sådana af Statskontoret förskottsvis bestridda utgifter, för hvilka statsanslag ej blifvit beviljade.

Upplästes och godkändes Riksdagens Kanslis förslag dels till Riksdagens underdåniga skrivelser:

- N:o 48, angående val af Fullmäktige i Riksbanken;
 - N:o 49, angående val af Fullmäktige i Riksgälds-kontoret;
dels ock till Riksdagens förordnanden:
 - N:o 50, för Fullmäktige i Riksbanken;
 - N:o 51, för suppleanter till Fullmäktige i Riksbanken;
 - N:o 52, för Fullmäktige i Riksgälds-kontoret; samt
 - N:o 53, för suppleanter till Fullmäktige i Riksgälds-kontoret.
-

Föredrogos men begärdes af flere ledamöter ånyo på bordet Stats-Utskottets den 7 dennes bordlagda utlåtanden:

N:o 20 b, angående åtskilliga till åttonde hufvudtiteln hänförliga frågor; och

N:o 88, i anledning af Kongl. Maj:ts nådiga proposition angående statsbidrag för åstadkommande af jernvägsförbindelse mellan landskapet Dalsland och Smaalenenes amt i Norge.

Föredrogos men begärdes af flere ledamöter ånyo på bordet Sammansatta Banko- och Lag-Utskottets den 7 dennes bordlagda utlåtande N:o 1, i anledning af Herr A. Gumælii motion af ett tillägg till lagen för Rikets Ständers bank, rörande bankens reservfond.

Föredrogos men begärdes af flere ledamöter ånyo på bordet Lag-Utskottets den 7 dennes bordlagda utlåtande N:o 30, i anledning af ej mindre Kongl. Maj:ts nådiga proposition i fråga om inskränkning i rättigheten att till förtäring på stället försälja vin och maltdrycker; än äfven enskilda motioner i ämnet.

Anmälades och bordlades från nedannämnda Utskott inkomna utlåtanden, nemligen från:

Stats-Utskottet:

N:o 89, i anledning af Kongl. Maj:ts nådiga proposition angående postverkets utgiftsstater för år 1875;

N:o 90, i anledning af Kongl. Maj:ts nådiga proposition angående telegrafverkets utgiftsstater för år 1875;

N:o 91, angående 1875 års lönestater för skogsstyrelsen och skogsstaten;

Sammansatta Banko- och Lag-Utskottet:

N:o 2, i anledning af Kongl. Maj:ts nådiga proposition angående ändringar i lagstiftningen för enskilda sedelutgivande banker samt Herr A. O. Wallenbergs motion i samma ämne;

Särskilda Utskottet:

N:o 7, i anledning af återremiss af Utskottets utlåtande N:o 2, angående förändrade straffbestämmelser i fråga om skogsåverkan;

Första Kammarens Tillfälliga Utskott:

N:o 9, angående ändring af 8 § i Kongl. Stadgan rörande afgangsexamen vid rikets högre elementarläroverk.

Herr Grefven och Talmannen hemställde, att de i dag för första gången bordlagda Utskotts utlåtanden måtte uppföras främst bland målen på föredragningslistan för nästa sammanträde samt de ärenden, som denna dag för andra gången bordlagts, sättas sist å samma lista; hvilket bifölls.

Kammaren åtskildes kl. 14 e. m.

In fidem

O. Brakel.
